

ODPORÚČANIE RADY**z 13. júla 2018,****ktoré sa týka národného programu reforiem Dánska na rok 2018 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Dánska na rok 2018**

(2018/C 320/04)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Komisia 22. novembra 2017 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2018. Náležite zohľadnila Európsky pilier sociálnych práv vyhlásený Európskym parlamentom, Radou a Komisiou 17. novembra 2017. Priority ročného prieskumu rastu schválila Európska rada na zasadnutí 22. marca 2018. Komisia 22. novembra 2017 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 ⁽²⁾ aj správu o mechanizme varovania, v ktorej Dánsko neurčila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (2) Správa o krajine na rok 2018 bola pre Dánsko uverejnená 7. marca 2018. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Dánsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých Radou 11. júla 2017 ⁽³⁾, následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania pre jednotlivé krajiny prijaté v predchádzajúcich rokoch, ako aj pokrok Dánska pri dosahovaní jeho národných cieľov stratégie Európa 2020.
- (3) Dánsko 24. apríla 2018 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2018 a svoj konvergenčný program na rok 2018. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (4) Príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny boli zohľadnené v programovaní európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) na obdobie rokov 2014 – 2020. Podľa článku 23 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 ⁽⁴⁾ platí, že ak je to potrebné na podporu vykonávania príslušných odporúčaní Rady, Komisia môže požiadať členský štát, aby preskúmal svoju partnerskú dohodu a príslušné

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 261, 9.8.2017, s. 1.

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

programy a navrhol ich zmeny. Komisia poskytla ďalšie informácie o tom, ako bude využívať toto ustanovenie, v usmerneniach k uplatňovaniu opatrení spájajúcich účinnosť EŠIF s riadnou správou hospodárskych záležitostí.

- (5) Na Dánsko sa v súčasnosti vzťahuje preventívna časť Paktu stability a rastu. Vláda vo svojom konvergenčnom programe na rok 2018 plánuje dosiahnuť celkový deficit 0,7 % HDP v roku 2018 a naďalej počas celého programového obdobia do roku 2025 spĺňať strednodobý rozpočtový cieľ, ktorým je štrukturálny deficit vo výške 0,5 % HDP. Podľa konvergenčného programu na rok 2018 sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa zníži na 35,6 % v roku 2018, bude ďalej klesať na úroveň 34,2 % v roku 2020 a potom sa bude zvyšovať na úroveň tesne pod 40 % do roku 2025. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú uvedené rozpočtové prognózy, je počas programového obdobia realistický. Na základe prognózy Komisie z jari 2018 sa predpokladá, že štrukturálne saldo dosiahne prebytok 0,3 % HDP v roku 2018 a 0,9 % HDP v roku 2019, čo mierne prekračuje cieľ konvergenčného programu na rok 2018 a je nad úrovňou strednodobého rozpočtového cieľa. Rada celkovo zastáva názor, že Dánsko v roku 2018 a 2019 podľa predpokladov dodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.
- (6) Podmienkou udržateľného rastu v Dánsku je zabezpečenie ponuky pracovnej sily v časoch demografických zmien a riešenie vznikajúceho nedostatku pracovných síl v určitých odvetviach. Ponuku kvalifikovaných pracovníkov pravdepodobne zvýšia reformy zamerané na zvýšenie miery úspešného ukončenia odborného vzdelávania a prípravy a účasti na nich, ako aj opatrenia s cieľom viac rozvinúť digitálne zručnosti. Opatrenia na lepšie začlenenie marginalizovaných a znevýhodnených skupín na trhu práce by boli v tejto súvislosti takisto prínosné. To platí pre mladých ľudí s nízkou úrovňou dosiahnutého vzdelania, ľudí so zníženou pracovnou schopnosťou a so zdravotným postihnutím a pre ľudí s migrantským pôvodom. Nedávne opatrenia zamerané na pracovnú integráciu odštartovali pomaly, ale zdá sa, že zlepšujú situáciu novo prichádzajúcich utečencov. Integrácia detí s migrantským pôvodom do vzdelávacieho systému predstavuje naďalej kľúčovú výzvu a premieta sa do ich nižších priemerných výsledkov v oblasti vzdelávania v porovnaní s inými deťmi.
- (7) Vysoký rast produktivity má zásadný význam pre podporu hospodárskeho rastu, udržanie relatívne vysokej úrovne životných podmienok v Dánsku a zabezpečenie konkurencieschopnosti krajiny. Hoci je produktivita Dánska v porovnaní s ostatnými členskými štátmi vysoká, rast produktivity už dlhší čas upadá a existuje široká škála možných prekážok brániacich rastu produktivity (ktoré identifikovali aj dánska rada pre produktivitu a orgán pre hospodársku súťaž). Pomalým rastom produktivity sa vyznačujú najmä služby orientované na domáci trh, pretože vláda v roku 2017 prijala len obmedzené opatrenia na zvýšenie hospodárskej súťaže a niektoré časti, ako napríklad hypotekárne banky, nie sú vystavené zahraničnej konkurencii. Slabá hospodárska súťaž v niektorých sektoroch služieb orientovaných na domáci trh (napr. v oblasti maloobchodu, financií, distribúcií verejných služieb, dopravy a veľkoobchodu s liekmi) stále negatívne ovplyvňuje produktivitu, investície a vytváranie pracovných miest.
- (8) Po niekoľkých rokoch výrazného zvyšovania cien bývania sa začínajú objavovať riziká nadhodnotenia, najmä v hlavných mestských oblastiach. Európsky výbor pre systémové riziká vydal upozornenie pre osem krajín Únie vrátane Dánska, v ktorom poukazuje na strednodobé zraniteľné miesta v sektore obytných nehnuteľností z dôvodu zvyšovania cien bývania v kombinácii s vysokou mierou zadlženosti domácností. Domácnosti v roku 2017 naďalej znižovali svoj dlh, ale ten stále patrí medzi najvyššie v Únii (ako percentuálny podiel HDP) a prevyšuje rámec toho, čo je odôvodnené ekonomickými fundamentmi a prudenciálnymi prahovými hodnotami podľa odhadov Komisie. Od roku 2013 sa navyše výrazne zvyšuje podiel hypoték s veľmi vysokými úrovňami pomeru úveru k výške príjmu, najmä v Kodani a jej okolí. Na riešenie regionálnych rozdielov v cenách bývania prijali dánske orgány niekoľko nových makroprudenciálnych opatrení s cieľom ešte viac obmedziť riskantné pôžičky (s účinnosťou od roku 2018 a 2020) a zaviedli reformu dane z nehnuteľností (s účinnosťou od roku 2021). Kombinácia veľmi vysokých pomerov úveru k výške príjmu, veľkého dlhu s vysokou citlivosťou na úrokové sadzby a potenciálne nadhodnotených cien bývania však zvyšuje riziko cenovej nápravy, ktorá by mohla poškodiť reálnu ekonomiku a bankový sektor.
- (9) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra na rok 2018 komplexnú analýzu hospodárskej politiky Dánska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2018. Zároveň posúdila konvergenčný program na rok 2018, národný program reforiem na rok 2018 a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Dánsku v predchádzajúcich rokoch. Komisia zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Dánsku, ale aj rozsah ich súladu s pravidlami a usmerneniami Únie vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni Únie do budúceho vnútroštátneho rozhodovania.

- (10) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program na rok 2018 a zastáva názor ⁽¹⁾, že Dánsko podľa predpokladov dodrží ustanovenia Paktu stability a rastu,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Dánsko v rokoch 2018 a 2019 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zvýšiť hospodársku súťaž v sektoroch služieb orientovaných na domáci trh, napríklad v oblasti distribúcie verejných služieb a vo finančnom sektore.

V Bruseli 13. júla 2018

Za Radu
predseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.